

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ПУБЛИЧНИ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Държавни финанси и европейски фондове“;

ОКС „Магистър“; редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ, 6 за ДНДО

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 12 за ДНДО

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	180	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Хр. Благойчева)

2.
(ас. Корнелия Филипова)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Ст. Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина има за цел да формира базисни теоретически знания и практически умения във връзка с организацията на публичното пенсионно осигуряване в България и прилаганите форми на защита срещу дълготрайната загуба на трудов доход. Дисциплината е в тясна връзка и с други дисциплини, изучавани в специалността – „Публични финанси“, „Европейски публични финанси“, "Осигурителни системи и фондове", "Публични разходни политики и програми" и др., имайки предвид публичното преразпределение на ресурсите..

В процеса на обучението студентите усвояват знания за:

- предпоставките за възникване, ролята и въздействието на пенсионното осигуряване върху икономическото поведение на индивидите;

- действащата към момента организация за акумулиране на доходи и и преразпределението им чрез системата ;

- новите изисквания за адекватност и устойчивост на пенсионната система.

В резултат на обучението се формират умения за:

- критичен анализ и оценка на протичащите в страната осигурителни процеси;

- прилагане на наученото в практиката - чрез изчисляване на размерите на осигурителните вноски и на получаваните пенсионни обезщетения;

- дискутиране и прилагане на Европейското законодателство в изучаваната област

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. ОБОСНОВКА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ		3	3	
1.1.	Социална защита и икономическа ефективност			
1.2.	Необходима ли е намесата на държавата в пенсионната система			
1.3.	Теории за пенсионното осигуряване			
ТЕМА 2. ПЕРАРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИЯТ АСПЕКТ НА ПУБЛИЧНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		3	3	
2.1.	Преразпределение на доходите между поколенията			
2.2.	Странични ефекти от преразпределението чрез публичната пенсионна система			
2.3.	Ефектът на заместване на активите			
ТЕМА 3. ФОРМИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ СИСТЕМИ		3	3	
3.1.	От гледна точка на задължението за осигуряване			
3.2.	От гледна точка на формите, в които се проявява финансирането на пенсионноосигурителните системи			
3.3.	От гледна точка на задължението за осигуряване			
ТЕМА 4. РИСКОВЕТЕ В ПУБЛИЧНАТА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		3	3	
4.1.	Рискове покривани от публичното пенсионно осигуряване			
4.2.	Рисковете пред изпълнението на пенсионните задължения			
4.3.	Предизвикателствата на демографския фактор			

ТЕМА 5. ФИНАНСИРАНЕ НА ПУБЛИЧНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ В БЪЛГАРИЯ		3	3	
5.1.	Организация на финансирането на пенсионното осигуряване			
5.2.	Източници за финансиране			
5.3.	Фактори, определящи съотношението в разпределението на осигурителната тежест			
ТЕМА 6. ПЕНСИИТЕ КАТО ОСИГУРИТЕЛНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ		3	3	
6.1.	Общи характеристики на разходите на пенсионните фондове			
6.2.	Размери и равнища на пенсионните плащания. База за изчисляване на пенсиите. Динамизиране на пенсиите съобразно инфлацията			
6.3.	Индикатори за ефективно разпределение на средствата			
ТЕМА 7. ПЕНСИОННО ПРОИЗВОДСТВО		3	3	
7.1.	Фактори за определяне на размера на получаваните пенсии			
7.2.	Етапи на пенсионното производство			
7.3.	Координация на пенсионните обезщетения в рамките на ЕС			
ТЕМА 8. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД БЪЛГАРСКАТА ПУБЛИЧНА ПЕНСИОННА СИСТЕМА		2	2	
8.1.	Финансова устойчивост			
8.2.	Изискването за адекватност			
ТЕМА 9. ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ ФОНДОВЕ В СЪСТАВА НА ДОО		3	3	
9.1.	Фонд "Пенсии"			
9.2.	Фонд "Пенсии, несвързани с трудова дейност"			
9.3.	Фонд "Пенсии за лицата по чл. 69"			
9.4.	Учителски пенсионен фонд			
ТЕМА 10. СУВЕРЕННИ ФОНДОВЕ		2	2	
10.1.	Добрите примери			
10.2.	Държавен фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система в България			
ТЕМА 11. НОВИ ПОДХОДИ ЗА ПОВИШАВАНЕ УСТОЙЧИВОСТТА НА ПУБЛИЧНИТЕ ПЕНСИОННИ СИСТЕМИ		2	2	
11.1.	Възможности за постигане на икономическа неутралност			
11.2.	Въвеждане на автоматични стабилизатори на плащанията.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Разработване на есе	1	35
1.2.	Решаване на казуси	1	30
1.3.	Тест /с отворени и затворени въпроси/	1	35
1.4.			
Общо за семестриален контрол:		3	100
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	80
Общо за сесиен контрол:			80
Общо за всички форми на контрол:		4	180

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиев, З., Йорданов, Пл. Пенсионно и здравно осигуряване, изд. "Фабер", 2011.
2. Павлов, Н. Осигурителни схеми, изд. "Фабер", 2011.
3. Христосков, Й. Социално осигуряване, София, 2009.
4. Закон за бюджета на Държавното обществено осигуряване.
5. Кодекс за социално осигуряване.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благойчева, Хр. Пенсионното осигуряване в Европейския съюз – между отговорността и свободата, Във: Вачков, Ст. и др. Финансови измерения на икономическата свобода, Стено, Варна, 2009, с. 457-482.
2. Благойчева, Хр. По-дългият трудов живот като предпоставка за повишаване на устойчивостта на публичната пенсионна система// сп. "Панорама на труда", бр. 9-10, 2012, с. 41-53.
3. Министерство на финансите, Конвергентна програма на Р България 2015-2018, С., 2015.
4. МТСП, Национална конвенция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012-2030 г.), С. 2012.
5. Закон за Държавния фонд за гарантиране устойчивостта на държавната пенсионна система
6. Blagoycheva, Hr. Financial Sustainability of the Bulgarian Public Pension System// International Scientific-Analytical Journal ECONOMISTI, Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, № 5, 2014, pp. 6-10.
7. Blagoycheva, Hr., Todorova, S. Does Economic Growth Affect Pensions? Evidence from Bulgarian Economy// Экономика, социология и право, Журнал научных публикаций, № 11, ноябрь 2012, с. 7-15.